

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Оркестрові духові та ударні інструменти»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Стегней С.Н. Стегней С.Н.

01 вересня 2025
Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИКА РОБОТИ В ОРКЕСТРІ

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	025 Музичне мистецтво
освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво

Розробник: Калинич Артем Адальбертович, викладач, заслужений працівник культури України

Програму навчальної дисципліни «Практика роботи в оркестрі» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Оркестрові духові та ударні інструменти», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Томич Ф.Ф.

під

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Курс: III-IV
	Семестр V- VI VII -VIII
Загальна кількість годин – 180	Індивідуальні заняття 102 год.
	Самостійна робота 78 год.
	Форма підсумкового контролю: залік VIII семестр

Статус дисципліни: **Обов'язкова**

Мова навчання: **Українська**

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Практика роботи в оркестрі/ансамблі» є: Перспектива студента в подальшій роботі в професійних музичних колективах інструментальних ансамблях також навчити сумісно здійснювати практичну виконавську діяльність в оркестрі та інструментальному ансамблі удосконалити навички та вміння студентів виконавської роботи в оркестрі/ансамблі розширити практичні навички студента на основі застосування знань вмінь з фахової підготовки та підкріплених методико-теоретичною базою суміжних дисциплін.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Практика роботи в оркестрі/ансамблі» є: формування і закріплення важливих виконавських навичок, якісного критерію оцінки власного виконання партій в концерті, виховання творчої активності студента сприяння у формуванні студента сценічної витримки прагнення до самовдосконалення

– опанування

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні стилі та жанри духової музики;
- володіти музичною термінологією;
- специфіку роботи професійного музичного колективу;
- репертуар колективу;
- методи проведення репетицій;
- правила поведінки артиста оркестру/ансамблю;
- готовність брати ініціативу на себе;

вміти:

- грамотно прочитувати нотний текст музичного твору, здійснюючи при цьому слуховий контроль за звуко-висотною інтонацією, дотриманням темпу, метро-ритму, звуковидобуванням;
- узагальнювати набуті знання і навички та використовувати їх на практиці при роботі над партіями;
- визначати і використовувати відповідні виконавські засоби музичної виразності під час виконання музичного твору;
- постійно бути підготовленим до концертного виступу;
- практичне й оперативне застосування знань, вмінь до конкретних професійних ситуацій;
- застосовування професійно-профільованих знань та практичних навичок з фахових та музично-теоретичних дисциплін у професійній діяльності;

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Міждисциплінарні зв'язки)

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в педагогічній/музично-теоретичній/виконавській/ організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої педагогічної/музично-теоретичної/виконавської діяльності.

РН 12 Проводити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/освітній діяльності.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Знайомство з колективом. Познайомити студента практиканта з базою практики керівником колективу та учасниками.

Тема 2. Оволодіння професійними навиками гри в оркестрі. Репетиційне приміщення. Ознайомлення студента практиканта з розкладом роботи оркестру/ансамблю

Тема 3. Виразність виконання, якісне виконання оркестрових партій. Робота з студентом над програмою також над чистотою інтонації при розборі партій.

Тема 4. Робота в повільних темпах для оволодіння технічними труднощами. Відпрацювання практикантом складних епізодів в творах. Значення повільного темпу в роботі над оркестровими партіями.

Тема 5. Послідовності роботи над музичним твором. Розбір оркестрових партій в повільних темпах. Робота над штрихами.

Тема 6. Розуміння диригентського жесту та закладені в них виконавські вказівки. Вміння виконувати свою партію за стилем та художнім змістом.

Тема 7. Відтворювання звучання оркестрової партії ансамблевим вимогам і всього оркестру. Гра партій в ансамблі групи дотримання балансу звучання в групі.

Тема 8. Виступ на звітному концерті бази практики. Підготовка до концерту в оркестрі.

Тема 9. Аналіз роботи виконавської майстерності. Вміння визначати рівень своєї професійної майстерності з метою постійного професійного вдосконалення.

Тема 10.Звіт як підсумок про проведення практики в оркестрі.

Підготувати документацію з написанням звіту керівника бази практики.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестри	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивід.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
семестр					
5 семестр					
1.Знайомство з колективом.	5	-	-	3	3
2.Оволодіння професійними навиками гри в оркестрі.	28	-	-	5	7
3.Виразність виконання, якісне виконання оркестрових партій.	30	-	-	8	6
бсеместр					
4.Робота в повільних темпах для оволодіння технічними труднощами.	30	-	-	6	4
5.Послідовності роботи над музичним твором.	25			6	4

6. Розуміння диригентського жесту та закладені в них виконавські вказівки.	10			6	4
7 семесир					
7. Відтворювання звучання оркестрової партії ансамблевим вимогам і всього оркестру.	30			16	14
8. Виступ на звітному концерті бази практики..	10			16	14
8 семестр					
9. Аналіз роботи виконавської майстерності	10			18	12
10 Звіт як підсумок про проведення практики в оркестрі.	2			18	12
Усього годин	180	-	-	102	78

Самостійна робота

Самостійна робота студента – важлива ділянка навчального процесу, яка виховує та розвиває творчу ініціативу студента, сценічну витримку, формує чітке уявлення про методи роботи в оркестрах/ансамблях. Викладач повинен працювати над розширенням музичного світогляду студента, розвивати у нього творчу активність і самостійність. Крім творів, які студент вивчає в спеціальному класі детально, він повинен читати з листа, знайомитися з різноманітною музичною літературою оркестровими труднощами для духових та ударних інструментів.

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання студента, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання студентів охоплює низку письмових, усних, практичних контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних

характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання студентів проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться у формі виступів студентів на концертах. Здійснюється перевірка завдань самостійної роботи. Оцінюються активність студента, відповідальність, рівень його практичної професійної підготовки, музичної обізнаності; якість, грамотність, обсяг та своєчасність виконання завдань практики; перевірка фіксацій спостереження репетиційного і концертного процесу у «Щоденнику студента-практиканта». Оцінювання ведення «Щоденника студента-практиканта» відбувається окремо.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни Практика роботи в оркестрі/ансамблі є:

- заповнення «Щоденника студента-практиканта»;
- складення «Звіту» про проходження практики (документації студента-практиканта);
- виконавська діяльність (гра партій в групі, звітний концерт колективу бази практики);
- залік.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку, в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни. Враховує весь обсяг і всі види роботи студента за семестр. Наприкінці кожного семестру студент складає «Звіт про результати Практики роботи в оркестрі/ансамблі». Також до «Звіту...» додаються афіші концертних виступів студента за семестр.

Протягом семестру кожний студент повинен виступити не менше 1-2 разів. Кількість творів, що виконують студенти в концерті колективу бази практики, визначається керівником колективу з врахуванням тематики концерту. На наступному після концерту занятті проводиться аналіз виступів. Підкреслюються позитивні моменти у виконаннях, розглядаються причини недоліків та надаються рекомендації щодо їх усунення.

Оцінювання студентів з даного предмету проводиться в **формі заліку**, в кінці VIII семестру.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

- **«відмінно»** – студент знає твори концертного репертуару колективу бази практики, виконує їх на високому професійному рівні. Цілісно усвідомлює виконання програми на достатньому художньому та технічному рівні. Має високий рівень зрілості музичного мислення, технічної підготовки, творче відношення до творів, свідоме використання колористичних можливостей інструменту. Вміє робити індивідуальне прочитання музичного твору з виконавським відтворенням музичного жанру, форми, образного змісту, специфіки власного виконавського стилю; впевнено та артистично має витримку на сцені; вміє організовувати самостійну репетиційну діяльність. Має високу виконавську культуру. Творчо застосовує набуті знання у виконавській концертній діяльності.
- **«добре»** – у студента усвідомлене виконання програми на достатньому художньому і технічному рівні при наявності деяких несуттєвих недоліків, а саме: наявність окремих незначних технічних помилок, недостатня виразність та нестійка інтонація. Знає твори концертного репертуару колективу бази практики, виконує на достатньому професійному рівні. Намагається впевнено виконувати партії на концерті. Вміє організовувати самостійну репетиційну діяльність, робити індивідуальну роботу над творами з виконавським відтворенням музичного жанру, специфіки власного виконавського стилю. Дещо бракує технічності та виразності. Намагається творчо застосовувати набуті знання у виконавській концертній діяльності.
- **«задовільно»** – студент знає твори концертного репертуару колективу бази практики, виконує на задовільному рівні. Слабкий технічний рівень, нестійка інтонація при виконанні партій наявність значних технічних та текстових помилок, не вміє організовувати самостійну репетиційну діяльність, робити індивідуальне прочитання музичних партій в колективі . Бракує емоційності та артистизму.
- **«незадовільно»** – твори концертного репертуару колективу бази практики студент виконує на незадовільному рівні. Відсутнє відчуття цілісності і розуміння художнього образу у виконанні програми, велика кількість технічних помилок, відсутність професійних навичок, невміння психологічно налаштуватися на якісне виконання програми і подолати хвилювання. Для створення художнього образу не вистачає володіння технічними навичками виразовими засобами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Основні розділи репертуару та репертуарний мінімум Навчальний та концертний репертуар оркестру повинен відповідати завданням і цілям практики роботи в оркестрі, відображати основні тенденції сучасного репертуару професійних оркестрів/ансамблів

Оркестрові труднощі. Твори композиторів-класиків.

Оркестрові труднощі із симфонічних творів Штрауса Р. – Лейпціг.

Оркестрові труднощі. Зошит 2 Бетховен Л., Шуберт Ф.- Лейпціг

Лисенко М.В. Опері «Тарас Бульба», «Наталка-Полтавка»

Людкевич С.Ф. Симфонія-кантата «Кавказ»

Станкович Є.Ф. Свято трубачів(для 16 труб)

Оркестрові труднощі (упор. Лютак Л.) – Краков.

Лисенко М.В. Опері «Тарас Бульба», «Наталка-Полтавка»

Людкевич С.Ф. Симфонія-кантата «Кавказ»

Станкович Є.Ф. Святкова увертюра

Додаткова:

Репертуар оркестру бази практики повинні включати:

церемоніальний, маршовий та естрадний репертуар оркестру:

муз .Вербицького М.,сл.Чубинського П. Державний гімн України

муз. Лисенка М.,сл..Кониського О. Молитва за Україну «Боже Великий Єдиний»

Адамцевич Є. Запорізький марш

Марш «О,Україно»

Сапелюк Б. Марш Калина пам'яті

Тишков С. Марш с ічових Стрільців

Лисенко М. Козацький марш Богдан Хмельницький

Твори, створені спеціально для духового оркестру/ансамблю (як великої форми, так і різні мініатюри);

кращі зразки класичної та сучасної української і зарубіжної симфонічної музики естрадної, в перекладенні та інструментовці для духового оркестру:

Бабич Р. Гумореска

Єднак С. Українське Попурі №1

Єднак С. Українське Попурі №2

Єднак С. Українське Попурі №2

Віятник М. Карпатські візерунки для 2-х труб з оркестром

Віятник М. Українська Подільська полька для 2-х труб з оркестром

Гріг Е. Смерть Озе з сюїти «Пер Гюнт»

Гріг Е. Танець Анітри з сюїти «Пер Гюнт»

Гріг Е. Пісня Сольвейг з сюїти «Пер Гюнт»

Дініку Г. Хора - Стакато для 2-х труб з оркестром

Дворжак А. Гумореска.

Місонжник Українська сюїта

Матвійчук В. Концертна п'єса «Ватра для ксилофона з оркестром»

Станкович Є.Ф. Святкова увертюра.

Шитов Ю. «На крилах пісні» (попурі на українські популярні теми)

Гуно Ш. Балетна музика з опери «Фауст».

Брамс Й. Угорські танці №1,5,6,8.

Гулак -Артемовський . Фрагменти з опери «Запорожець за Дунаєм»

Огінський М. Полонез

Моцарт В. Рондо в турецькому стилі.

Карамишев В. Гуцульська рапсодія».

Седлачек Б. Болеро.

Штольц Е. Увертюра до опери «Моя королева»

Штраус Й. Персидський марш.

Шопен Ф. Полонез - Ля –мажор

Інформаційні ресурси

1. [Бібліотека](#)

2. Аудіо та відеоматеріал